

103 éves Pista bácsi

A család az, ahol az élet kezdődik és a szeretet soha nem ér véget – olvasható azon az emléklapon, melyet 103. születésnapja alkalmából vehetett át Gyarmati István Beke László polgármestertől és Halász-Becker Anitától az Idősek Klubja képviselőjében.

Pista bácsi szeptember 1-jén töltötte be 103. életévét, családja másnap köszöntötte Síkvölgyön, ahol az emléklappal együtt egy érdekes statisztikát is átvehetett arról, hogy az eltelt 103 év hány hónapból, napból, percből áll, a summázás természetesen számba vette a leszármazottakat is.

Amikor az ünnepelt kézbe vette az emléklapot, a tőle megszokott humorral egy kérdést tett fel: hogyan lehet az, hogy az ember elmúlik 103 éves és már szemüveg kell neki az olvasáshoz?

➔ 2. oldal

Elismerések augusztus 20-án

Környe Község Önkormányzata a település fejlődése, szépülése, a társadalmi kapcsolatok és közösségek együttműködésének erősítése, fejlesztése érdekében kifejtett magas színvonalú munkájának elismeréseként **Vanya Balázsnak** a „Környe község szolgálatáért díjat” adományozta. Az önkormányzat a falu fejlődése, gazdasági felemelkedése érdekében kifejtett magas színvonalú munkájának elismeréseként **Maurer-Klimes Attilának** a „Környe község szolgálatáért díjat” adományozta. Környe fejlődése, az

önkormányzati feladatok végrehajtása, a település polgárainak helyi ügyintézése, és az intézményi célok eredményes teljesítése érdekében kifejtett magas színvonalú munkájának elismeréseként **Nagné Rácz Diána** a „Köz szolgálatáért díjat” vehette át. A közművelődési feladatok magas színvonalú ellátásáért és a közéletben való aktív részvételért **Hajma Mihály** a „Közművelődési díj” elismerésben részesült. Környe Község Önkormányzata a gyermekek iskolai nevelésében kifejtett magas színvonalú, áldozatos munkája elismeréseként **Ráczné**

Wiszt Vilma Márianak a „Pedagógiai díjat” adományozta. Kiemelkedő sportolói tevékenységének elismeréseként **Borbély Sándor** az „Év sportolója”, a település sportjának fejlődése érdekében nyújtott magas színvonalú támogatásának elismeréseként **Terdik Tamara** a „Környe község sportjáért” díjat vehette át. Környe Község Önkormányzata a partnerkapcsolatok ápolása és fejlesztése területén kifejtett magas színvonalú, áldozatos munkájáért **Wéber István Györgynek** a „Partnerkapcsolatok díjat” adományozta. ➔ 6. oldal

103 éves Pista bácsi
...folytatás az első oldalról.

Az emléklap mellett olyan ajándékokat vehetett át, amelyek elmondása szerint segítettek neki ilyen szép kort egészségesen megélni: sok-sok környei zöldséget *Hartman Ákos* kertészetéből, amiknek nagyon örült, hiszen elmondása szerint sokszor a boltban vásárolt zöldségeknek semmi íze nincs. Az utánpótlás Unicum sem maradt el, hiszen reggel „egy kis kupicára mindig szükség van”, és egy nagy cserepes virágot, amelynek földjét egy maroknyi *Pista bácsi* házának kertjéből is gazdagította, így – mivel jelenleg Budapesten él a lányánál – ott is gondozhat egy parányi környei virágágyást. Ahogy a századik születésnapján, úgy most is elmesélte, hogy a titok nem csak a születési adottságokban, a génekben rejlik, nagyon fontos a saját felelősségünk, az, hogy próbáljunk meg vigyázni az egészségünkre, akár úgy, hogy nem iszunk sok alkoholt, akár úgy, hogy sokat mozgunk. *Pista bácsinak* a memóriájára sem lehet oka panaszra, hiszen még ma is mindenre pontosan emlékszik, arra is, hogy 1926. szeptember elsején ment először iskolába. Számos ismerőse van nem csak Környén, hanem a környező településeken is, hiszen valamikor az ÉDÁSZ-nál dolgozott, és hozzá tartozott – a többi között – Vértesomló, Várgesztes, de volt idő mikor Tarján, Héreg is. Jó ideig kerékpárral járt a településeket és orvosolta az elektromos hálózat hibáit, így nem csak az ingatlanokat ismerte, hanem bizony a benne lakó családokat is, akik szintén ismerték és szerették őt, hiszen az „édaszos Gyarmati” volt az, aki mindig megjavította a villamos hálózatot.

Nagy örömmel mesélte, hogy előző nap milyen sok telefonhívást kapott Környéről, és jóleső érzéssel gondolt vissza a szomszédjaira,

akkal mindig is kölcsönösen segítettek egymást, és a mai napig tartják a jó kapcsolatot. Amíg egészsége engedte, 99 éves koráig ő járt el kerékpárral az ebédért az Idősek Otthonába, és szívesen vitte el a szomszédokékat is.

A tortákon a gyertyákat a legkisebb dédunokája segített elfújni, *Pista bácsi* pedig azt kívánta, hogy mindenki érje meg egészségben ezt a szép kort, sőt, még ennél többet is!

Gyarmati István 1920. szeptember 1-jén született Kocson, *Cziráki Julianna* és *Gyarmati József* első gyermekeként. Dunaalmáson gyerekeskedett két húgával és öccsével, szeretett tanulni, de a mozgás volt a mindene. 15 évesen Dunaalmáson kisbírói állást vállalt, első fizetéséből és hitelből vásárolt egy kerékpárt, a faluban

ő volt a harmadik biciklitulajdonos. Egy évvel később épp emiatt hívták el villanyszerelő segédnek, hiszen kerékpárjával járhatta a környező településeket. Segédként nem kapott fizetést, a négygyermekes édesapja viszont úgy tartotta: inkább menjen, tanuljon, kigazdálkodják. Neszmély, Süttő, Dunaalmás, majd később Oroszlány, Kisbér villamosításában vett részt a mesterével. 1943-ban behívták katonának és rádiósként az orosz frontra vitték. Egy év frontszolgálat után vezényelték Környére, itt tovább folytathatta a villamosítást. A falun kívül a körzetéhez tartozott Vértesomló, Várgesztes és Vértestolna.

Párjával, *Bognár Katalinnal* egy kömlői bálón ismerkedett meg, a boldogító ígert 1947. október 18-án mondták ki. Környére 1955-ben költöztek, és kezdtek el építkezni. Három gyermekük született: *István*, *Gyöngyi* és *Árpád*.

Villanyszerelőként, majd kirendeltség-vezetőként dolgozott nyugdíjazásáig az oroszlányi ÉDÁSZ-nál, s bár kapott ugyan az 50-es évektől a munkájához Csepel, Danuvia, majd Pannónia P10 motort, a kerékpározást nem hagyta abba. Szeretett *Katóját* 2003-ban, *István* fiát 2017-ben veszítette el. Élete harmadik kerékpárjával a 80. születésnapjára lepte meg a családot, mert a régóta teljesen elkoptatta. Mindig is híve volt a mértékletességnek és a mozgásnak, ma már sajnos nem tud úgy szaladni, mint régen, tavaly ugyanis épp a születésnapján combnyaktörést szenvedett. A műtétet követő rehabilitáció után Budapestre költözött a lányához, aki azóta is szeretettel viseli a gondját, ő pedig sokat gondolt a környei szomszédokra, barátokra, ismerősökre.

KÖRÜTI SZÍNHÁZ

November 3. 19.00 óra

Zsákbamaczka

Zenis vigjáték

www.korutiszinhaz.hu
facebook.com/korutiszinhaz

Jegyek október 2-ától vásárolhatók 3500 Ft-os áron, KÖRNYE KÁRTYÁVAL 2500 Ft-ért hétköznapokon 10.00 és 17.00 óra között.

Művelődési Ház Környe, Alkotmány u. 1. Telefon: 34/473-091, 06 30/646 2147.

László Attila koncert

2023. 10. 13. -án 18.30-kor
Környén a Művelődési Házban

Jegyek szeptember 6-ától vásárolhatók 3500 Ft-os áron hétköznapokon 10 és 17 óra között.

Művelődési Ház
Környe, Alkotmány u. 1.
Telefon: 0634/473-091, 0630/646 2147

Mindenkit szeretettel várunk!

A bor boldoggá teszi az embereket...

A penicillin gyógyít, de a bor boldoggá teszi az embereket! – Alexander Fleming gondolatával nyitotta meg a III. Bornapot Tirthold Kármén, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe elnöke szeptember 2-án az Óvoda előtti téren.

A vendégeknek igazán nem lehetett okuk panaszra az időjárás miatt, hiszen a korábbi, hűvösebb, csapadékos napokhoz képest ragyogóan tűzött a nap, ami elől a kora délutáni kezdéskor szinte mindenki az árnyékba húzódott.

A szüret főbb műveletei és annak eszközei évszázadokon át alig-alig változtak, és nem nagyon változott a mindig közösségben végzett munkához fűződő szertartás: a szüreti mulatság, amely a boristennek szóló hálaadásból lett a termés betakarításának ünnepélyévé. S hogy vigább legyen, arról maga a szőlő gondoskodik, akár édes gyümölcsöt, akár levét, a mustot vagy a bort kínálva kóstolgatásra. És az ember – no meg a bor – természetéből következik, hogy minden nép azonos formák között vidámitotta meg a műveletet: dallal, örömköltésekkel, felvonulással, tánccal, mulatsággal. A magyarság a szőlőt és a bort honfoglalása előtt is ismerte, szőlőművelő azonban inkább csak letelepedése után lett. A bornap gondolata három éve fogalmazódott meg bennünk, kiváltva ezzel a szüreti felvonulást, hogy mindenkihez eljusson ez az ünnep, mulatság. Azóta úgy gondolom évről évre sikeresebb a rendezvény, hiszen valóban a helyiek összefogásával valósul meg.

Igyekszünk mindig valami jó cél mellett állni, így a Bornap bevételével eddig a környei Római Katolikus Plébániát, idén pedig a Környei Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesületet támogatjuk. – hangzott el az elnöktől, majd sorra érkeztek a színpadra a fellépők, akik a tűző napon is szívüket-lelküket beleadták a III. Bornap sikeréért. A színpadi produkciók egészen éjfélig óráig szórakoztatták a nagydeműt, akik láthatták és tapasztalhatták a Majorette Környe, a Környei Magyar Dalkör, a tíz esztendőes Schwung Tanzgruppe, a bányhidai Szlovák Nemzetiségi Dalkör, a Dunaszentmiklós Német Nemzetiségi Táncscsoport, a Kisfaludy Mihály Általános Iskola Művészeti Tagozat Széltolók Táncgyűjtése és a Szi-

várvány-Környe Sardó Táncgyűjtése előadásának, majd a KaDarka Társulat és a Schemlinger Musikanten már táncrea is hívott mindenkit.

Mindeközben a kicsiknek is kedveztek a szervezők, hiszen ingyenes csillámtetkő, arcfestés és ugrálóvár, jégkrém, a környei Nő Klubból ajándék szélforgó várta őket, miközben a szülők, nagyszülők élvezettel kortyolgathatták a III. Bornap „főszereplőit”, a pincék izletes kincseit *Geiszt Józseftől*, *Haffner Józseftől*, *Wittmann Ferenctől*, *Göndör Lajostól*, *Králl János és fiától*, *Weber István Györgytől*, *Tar Domokostól* és a *Tokaj Pearls*-től.

Az idei év „rekorderének” ismét a *Králl család* pincészete bizonyult, hiszen náluk kelt el a legtöbb borjegy, és – a szervezők által készített zsíros kenyér kínálatot kiegészítve – pereccel és süteményekkel kényeztettek a vendégeket. Süteményből egyébként a Vöröskereszt Környei Alapszervezetének köszönhetően is válogathattak a program résztvevői, ők sajtos desszerteket és rétest kínáltak adományforintokért.

A tűző nap nem kedvezett *Tar Domokos Géza* és *Geiszt József* „portájának” fogyasztás tekintetében, ők mindketten a kezdetektől a program résztvevői és a *Králl családhoz*, *Haffner Józsefhez*, *Wittmann Ferenchez* hasonlóan támogatói is, hiszen mindannyian felajánlották a borjegyből származó teljes bevételüket.

A szervezők, megtisztelve a bort és a gazdák munkáját, egyben elkerülve a környezeti felesleges terhelését, nem kínálták a nedűt műanyag pohárban, helyette mindenkit arra sarkalltak, hogy vásároljon az erre az alkalomra gravírozott üveg-pohárból, amely kedves emlék lehet, és jövőre természetesen ismét felhasználható.

A gazdák nehéz évéről mesélt *Szappanos János*, aki bár nem borász, csemegeszőlőt termeszt, így átérzi az idei év nehézségeit. Tavaly volt három és fél kilós fürtje is, idén – bár még nem szedték le a legszebbet – szerinte egy kilóval lesz kevesebb. Áprilisban jött a fagy, május végén, a virágzaskor a hideg eső, éréskor pedig a kéthetes felhős zakaadás... – mesélte *János*, aki az általa termesztett szőlőfajtáinak egy részéből tartott bemutatót és kóstolót a Bornapon. Jelenleg 60-ra tehető a termő csemegeszőlő fajtáinak száma és 40 körülre a növendékeké, amelyek még csak 1 évesek. A Bornapon egy különleges, először termő szőlőjét is megízlelhetők a gyerekek, felnőttek, amelyhez egy érdekes történet is párosult. A „Nizina” szőlőt, az orosz Krajnov mester nemesítette. Krajnovnak volt egy szeretője, akit Ninának hívtak, a feleségét Zinának, s azért kapta a szőlő a Nizina nevet, hogy egyiket se sértse meg.

A borjegy és a gravírozott pohár bevételnek köszönhetően a szervezők végül 300 ezer

forinttal támogathatták a Környei Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesületet.

A Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe ezúton fejezi ki köszönetét a gazdák számára, a felajánlott jégkrémekért a **Gelato Italianonak**, az ugrálóvárért **Klausz Titusznak**, **Szappanos Jánosnak** a szőlő különlegességeiért! Köszönet a Nő Klubnak és a Vöröskereszt Környei Alapszervezetének, hogy színesítették a programot, egyben minden segítő, támogató, a műsorban résztvevő, a zsíros kenyeret készítő hölgyek, a vendéglátásban szorgoskodó urak, a rendezvénybiztosító, a műszaki, technikai feltételekről gondoskodók részére, hiszen nélkülük idén sem válhatott volna sikeressé, családiassá a III. Bornap!

A „Lujzi” és a péklány igaz története

Gyerekkori emlékeimben él egy kép a kenyérsütésről. Édesanyám már kora hajnalban dagasztja a teknőben a puha tésztát. A szakajtó a friss kenyérruhával kibélelve várta a „lakóját”. Korán elindult vele a pékhez a faluba, hogy a közös falusi kemencében aztán a pékbácsi kisüsse a Mama által kézzel dagasztott, minden mentes kenyeret.

Már nem sokan tudják, de volt a faluban egy nagy kemence a jelenlegi 1-es számú orvosi rendelővel szembeni házban, ott volt a falusi pék. Kezdetben a Hartmann bácsi, majd a Vass bácsi, aztán még emlékszem valakire, de neve már elhalványult. Délben mindenki ment a kisült kenyéréért, amit úgy ismertünk meg, hogy ragasztópapíron volt a kenyerekre írva a tulajdonos neve. Emlékszem milyen izgatottan vállaltuk ezt a megbízatást mi gyerekek, hogy a hatalmas kenyereket hazavigyük... Volt az 5-6 kilós is, alig bírtuk. Persze azt is nehezen, hogy hazáig meg ne kezdjük a csücsköt, mert semmihez nem volt hasonlítható annak a kenyérnek az illata, íze, roppanósága... Talán, ha egy héten két alkalommal süttetettek a családok, mert kenyérruhába csomagolva napokig, akár egy hétig is elállt, nem száradt ki, nem penészedett, isteni volt kacsaszírral, hagymával, paprikával. Napjainkban ez már csak legenda azoknak, akik ezt nem élhették át. Ezért is annyira ritka, hogy manapság valakit annyira érdekeljen ez a mesterség, mint **Lehrreichné Salánki Anitát**, aki tökélyre fejlesztette otthon a pékszakmát, a kenyérsütést.

Ezt nem lehet másként csinálni, csak szeretetből, szerelemből kezdte a beszélgetést *Anita*. Először a covid idején a kényszer vitt rá, mint akkoriban sokunkat, hogy otthon kreatívkodjunk, hiszen korlátozva volt minden, amiért ki kellett mozdulni. Időtöltésnek is kitűnő szórakozás volt. Akkor még

ittthon laktak a lányaink, nagy kacagások közepette fogtunk bele az első kísérletekbe. Később nem lehetett élesztőt kapni, így belefogtunk a kovász készítésébe is, de hamar rájöttünk, hogy a kovász törődést igényel, mint egy kisgyerek, azt táplálni, gondozni kell naponta... Nevet is adtunk neki, ő lett a család új lakója a „Lujzi”. Abban az időben korlátozott volt a liszt beszerzése is, meg amit lehetett kapni nem hozta a tökéletes minőséget, így a férjem meglepett bennünket karácsonyra egy házi malommal. A frissen őrölt jó minőségű búzából, kovászból készült kenyér amikor kisült, hatalmas meglepetést okozott. A kenyér héjazata és a belseje is óriásit változott. Ennél a pontnál éreztem először, hogy ez már igazi kenyér. Mert mi kell egy jó kenyérbe? Jó minőségű liszt, víz és só, és ami a legeslegfontosabb szív és nagyon-nagyon sok szeretet! Innentől kezdve nem volt megállás, beleástuk magunkat a pékárú készítés rejtjelmeibe, könyveket bújtunk, személyesen kerestünk fel olyan műhelyeket, pékeket, akik már elértek valamit ebben a műfajban, workshopra jártunk, izgatott az, hogy tökéleteset alkossunk. Aztán ahogy lenni szokott, és ez az élet rendje, – csak nehezen tudjuk elfogadni –, kis különbséggel elköltöztek a lányok a szülői háztól. Az addig mindig nyüzsgő, kacagással teli házukban hirtelen üres csend lett, szinte állandósultak a szürke hétköznapok, és úgy éreztem nem volt többet szükség rám. Tudtam, hogy valamit kezdeni kell magammal, szerettem volna olyan dolgot csinálni, amitől visszakapom az önbecsülésemet. Akkor jött lassan a megvilágosodás, hogy hiszen szeretek kenyeret sütni, és a jó kenyérre mindenkinek szüksége van. Rájöttem, hogy ezt kellene csinálnom, hogy hasznossá tegyem magam a saját és mások örömére. A kenyérrecepteket tovább

finomítottam, kezdetben a baráti körben kerültek megmértetésre a termékeim, mert csak sütöttem és sütöttem, és mert annyit sütöttem, hogy az a családnak már sok lett volna, ezért elajándékoztam őket, ez egyben jó volt tesztelésre is. Boldogságomra sorra jöttek a pozitív visszajelzések, hogy mennyire finom, hogy nem szárad ki egy hét alatt sem. Volt olyan, aki a gyomorpanaszai után mondta nekem, hogy „a Tiedtől semmi bajom, mi van benne”? A válaszom mindig az volt, hogy beletegyszem a belevalót és nem teszem bele azt, ami nem bevaló. Persze a visszajelzésekben volt 1-2 aggodalom is, aki nem ehetett laktózt és tojást, az nem ehetett a kalácsomat sem, és szomorúan nézte, ahogy falatozik a családja körülötte. Akkor jött az ötlet, hogy kicserélem a kalács összetevőit számára is fogyasztható alapanyagokra. Sok-sok kísérletezéssel, odafigyeléssel sikerült számára is ehető kalácsot készítenem, de előtte nagyon izgultam, nehogy valami baj történjen az egészségével... Boldogan újságolta, hogy visszaadtam számára egy olyan ízt, amit már régen „elvesztett” a betegsége miatt. Én pedig jólesően nyugtáztam, hogy igen, ezért is megéri a sok befektetett energia! Persze tudtam, hogy még nagyon sokat kell tanulnom, hogy választ tudjak adni a sokak által feltett szakmai kérdésekre. És mert a könyv is hasznos, de az nem a gyakorlat, úgy döntöttem, hogy beiratkozom egy iskolába, ahol ki tudom tanulni a valódi pékszakmát. Nagy-nagy örömmre *Helga* lányom is velem tartott a Pesti Barnabás Élelmiszeripari Technikumba, hogy újra diákok lehessünk, és együtt könnyebben vegyük a sokszor nem kis akadályokat. Itt meg kellett tanulni az elméleti oktatás mellett a gyakorlati oktatásokon a pékszakma fortélyait, a szakszerű dagasztástól a formázáson át a gépek használatán keresztül mindent. A legfurcsább volt az, hogy

itt már nem receptből dolgoztunk, hanem százalékosan számoltuk ki az alapanyag mennyiségeket, ez volt a pékmatek... volt is gondom vele, de minden nehézség, korán kelés, fizikai fáradtság ellenére a nyáron sikerült jelesre levizsgáznom *Helgával* együtt, amire nagyon-nagyon büszke vagyok.

Anita olyan lelkesedéssel, szeretettel, már-már szerelemmel beszélt nekem a kenyér, péksütemény készítésének rejtjelmeiről, hogy legszívesebben egy sorozatot kellene írni a pékszakma titkairól, de még akkor sem biztos, hogy meg tudnánk kellene írni a pékszakma titkairól, de még akkor sem biztos, hogy meg tudnánk birkózni a kihívással, – sőt, egészen biztos, hogy sokunk nem –, hogy el tudjuk készíteni a minőségi kenyeret, kalácsot... Elmondott 1-2 fortélyt amit maga sem gondolt kezdetben..., hogy a kovász életben tartásához mekkora szeretet és gondoskodás szükséges, hogy a nádszakajában pihentetett kenyér alá nem szabad olyan kenyérruhát tenni, ami ki van öblítve, mert beveszi az illatot a kenyér, kizárólag ecetes

vízben öblögettetet szabad használni. Megmondani sem meri, hogy mennyi lisztet sütött el, mire a tökéleteshez kezdett hasonlítani a termék, amit maga várt el magától, és hogy a „torzszülőtteket” nevetve ette meg a család reggelire, vacsorára, és közben kiértékelte a hibákat is. Mára már nagyon büszke a termékeire, hiszen készíti sima kenyeret, amiben csak az alap, a liszt, víz, só és kovász van, de időközben „cifrázni” is kezdte, nemcsak a szép rajzolatokkal a kenyerek tetejét, hanem az ízesítésben is egyre bátrabb lett, így születtek az áfonyás, a savanyúkáposztás, a főttkrumplis, a pirított hagymás kenyerek. De készülnek egyéb pékárúk, kalácsok is, amibe nem kovászt használ, hanem csakis a budafoki élesztőt. És hogy mennyire fejlesztette tökélyre a sütési tudományát mi sem bizonyítja jobban, mint az augusztus 20-án két kategóriában is átvett Tatabánya kenyere díj, ahol az innovatív kenyér kategóriában a káposztás kenyérével és a hagyományos kovászos kenyérével is

díjat nyert, amit egy évig büszkén viselhet. Kérdeztem *Anitát*, hogy hova lehet fejlődni, mik az álmai? Erre rögtön válaszolt, hogy egy kis pékműhely, ahol nem ipari jelleggel készülnének a kézműves termékek a vásárlók nagy-nagy örömére. Ehhez persze sok összetevő kell, anyagban is, hogy megtalálja ő is a számítását, ne menjen át nagyüzemibe és tömegtermékek gyártásába, viszont a vásárlókat is be tudja csábítani majdani pékségébe, hogy megfizethető áron tudja számukra adni ezeket a különleges, gyerekkorunkat idéző finom pékárúkat. Öröm volt a beszélgetés *Anitával*, ismét megbizonyosodhattunk arról, hogy az álmainkat sosem szabad feladni, sokszor egy váratlan fordulat – jelen esetben a covid – indít el egy teljesen új úton, amiben kiteljesedhetünk, visszanyerhetjük önbizalmunkat, amit szeretettel, szívből csinálunk, és ami boldogabbá teszi mindennapjainkat a saját és mások örömére.

Varga Katalin

Fájdalmas és kitörölhetetlen sebek

A kitelepítés hetvenhatodik évfordulójára rendezett megemlékezés kezdeteként augusztus 27-én Rorhbacher János helyettes plébános celebrált szentmisét a környei római katolikus templomban, majd a vasútállomás melletti emlékműnél Tirhold Kármén, a Német Nemzetiségi Önkormányzat Környe elnöke köszöntötte az egybegyűlteket, s idézte fel a kitelepítés előzményeit, valamint az 1947. augusztus 27-ei környei eseményeket.

A minisztertanács 1945. december 22-i ülésén a belügyminiszter Nagy Imre terjesztette elő a kitelepítési alaprendelet tervezetét, amely a hazai németiség kollektív bűnösségén alapult. A jelenlévő 16 miniszterből kilencen igenel, ketten nemmel szavaztak, öten tartózkodtak. Nagy Imre 1946. január 15-én adta ki a kitelepítés végrehajtását szabályozó rendeletet. Rajk László akkor így nyilatkozott: sváb kitelepítés az ország elsősorú gazdasági és politikai kérdése, ezért már Nagy Imre elvtársam is a legnagyobb figyelmet fordította a svábok kitelepítésének megszervezésére. Tovább haladva az általa lerakott alapokon, sikerült is a kitelepítés lebonyolítását úgy megszervezni, hogy június végéig a kitelepített svábok száma már elérte a 130-135 ezret. Ezen a napon, 1947. augusztus 27-én kellett 101 környei családnak könnyek között, bánatban elhagyni hazájukat, otthonukat. A szomorúság, félelem, de a méreg is és a lelki megrázkódtatás elbódította a kitelepítésre várókat. Kétségbe voltak esve. A tanácsnál kellett jelentkezni. Ott a Kitelepítési Bizottság regisztrálta az embereket. Kivitték őket az állomásra, ahol síró, jajveszékélő emberek sorakoztak. Ez a vas-

útállomás tele volt gyászoló emberekkel. Személyszállító kocsik nem voltak számukra. A szállítás a marhavagonban, melybe 30 személyt besúfoltak, embertelen volt... 8 nap marhavagonban eltöltött, kínokkal teli utazás után az új hazába érkeztek. Nyomor, fájdalom, sírás és diszkrimináció töltötte meg szívüket. Elvették a hazájukat. De még remélték, hogy győzhet az igazság, és egy napon visszatérhetnek a régi hazába... Honvagy kínozza az időseket, és a fiatalokat is. Magyarországon németek, Németországban magyarok voltak. Gondoljunk csak bele: a Felvidékről elűzöttek ott magyarok voltak, itt pedig tótok lettek egyetlen nap alatt. Ezek a sebek igen fájdalmasak és kitörölhetetlenek a történelemből – fogalmazott az elnök, majd a

Német Nemzetiségi Dalkör előadásában elhangzó „Glocken der Heimat” és „Wenn die Schwalben” énekek idézték meg a kitelepítettek fájdalmas visszavagyódását, honvágyát.

A megemlékezés zárásaként a Kitelepítési Emlékműnél Környe Község Önkormányzata képviselőjében *Pákozdi Ferenc* alpolgármester és *Orlovits Tímea* jegyző, a Környi Római Katolikus Plébánia nevében *Visnyei László* plébános és *Rorhbacher János* helyettes plébános, a Környi Német Nemzetiségi Önkormányzat részéről *Tirhold Kármén* elnök és *Erl Péter*, *Wéber István* képviselők, a Környi Németek Baráti Köre nevében *Dörner István* elnök és *Kerecsényi József* elnökhelyettes helyezte el a kegyelet virágait.

Születésnaposok

„Csak folytasd minden dolgodat...
Megérik majd munkád gyümölcse,
Kertedből kipusztul a gaz...
Teremtő zápor hull a földre...
Jogod van fényre... És öröme...”

A környei önkormányzat nevében sok szeretettel és tisztelettel köszöntjük a falu azon szép korú lakóit, akik ezekben a napokban ünnepelték, ünneplik kerek születésnapjukat:

103 esztendő

Gyarmati István (szepember 1.)

90 esztendő

Szilbereki Jánosné sz. Geiszt Mária
(szepember 1933.09.23.)

85 esztendő

Rácz Máttyás (szepember 29.)

80 esztendő

Wiszt János (szepember 3.)

Dr. Beke Ernő Lászlóné sz. Jordán Mária Valéria
(szepember 8.)

Cserfalvy Ádám (szepember 24.)

75 esztendő

Huszár Kálmánné sz. Horváth Katalin (szepember 2.)
Kaszap-Nagy Dánielné sz. Szabó Mária (szepember 8.)
Budai Attila Lászlóné sz. Rózsa Mária (szepember 15.)
Bartus Györgyné sz. Kecskés Veron (szepember 23.)
Prekob János (szepember 26.)

70 esztendő

Töberling Imréné sz. Encz Mária (szepember 1.)
Jókai Kornél (szepember 1.)
Papp Józsefné sz. Herlt Ibolyka (szepember 2.)
Eck Józsefné sz. Prekob Mária (szepember 10.)
Molnár Jánosné sz. Vastag Rozália Erzsébet (szepember 11.)
Markot András (szepember 16.)
Illés Katalin (szepember 19.)
Pintér Klotild (szepember 28.)

További jó egészséget és sok boldogságot kívánunk!

Megérkeztek!

„Mint a fény az árnyat, záport a virág,
mint patak a medrét, madarat az ág,
mint sóhaj nyári éjjel a fák az eget
– mindenkinél jobban téged így szerettem.”

Az előző Környei Hírhozó megjelenése óta hat kislíu érkezése ragyogta be környei családok életét.

Sok szeretettel köszöntjük:

Kis József és Kis-Südi Eszter kislíuát Kornélt,
Baban Attila és Beck Viktória kislíuát Attilát,
Török Mihály és Török Beáta kislíuát Balázst,
Fülöp Zoltán és Zajác Katalin kislíuát Lénárdot,
Tufár-Papp Zoltán és Bokros Krisztina kislíuát Teodort,
Keszler Sándor és Keszler-Oullaf Razika kislíuát Iyadot.

A gyermekeknek és szüleiknek hosszú,
boldog életet kívánunk!

A Kisfaludy Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola hírei

A pedagógusok számára augusztus 21-én, a gyerekek számára 31-én a Tanévnyitó ünnepséggel megkezdődött a 2023/2024-es tanév. Környe Község önkormányzatának köszönhetően megújult a második emeleti folyosó és az iskolai ebédlő. A könyvtárba pedig új székek érkeztek. Tanulóink nagy örömmel vették birtokba a megszépült helyiségeket. Köszönjük szépen az önkormányzatnak!

Megszerveztük az általános iskola és a művészeti iskola órarendjét, a hitoktatók és az utazó gyógypedagógusok óráit és a szakköröket. Megterveztük a tanév munkarendjét, programjait. Mozgalmas év elé nézünk.

A tanévnyitó ünnepségen szeretettel és az iskolához való tartozás jeleként iskolai nyakkendővel köszöntöttük és ajándékoztuk meg kis elsőseinket. Szeptember 1-jén, az első tanítási napon minden gyerek hazavihette a tankönyveket, hogy a 4-én induló héten már használni tudják azokat a tanítási órákon. Szeptemberben szülői értekezletet tartottunk. Szeptember 4-én az első osztályosok szüleit várták a tanító nénik. Szeptember 5-én az ötödik osztályosok összevont értekezletén bemutatkoztak az évfolyamon tanító felsős pedagógusok az érdeklődő szülőknél. Szeptember 12-én pedig minden osztályban évnívító értekezletet tartottunk.

Előzetesek: szeptember 18. – október 16.

Szeptember 20-án a Községi Könyvtár szervezésében író-olvasó találkozón vehetünk részt Bosnyák Viktória írónővel.

Szeptember 21-én 12.30-16.30-ig papírgyűjtést szervezünk.

Szeptember 22-én a hagyományokhoz híven megszervezzük az Autómentes Napot. Mindenkit kérünk, hogy lehetőleg gyalog, kerékpárral vagy tömegközlekedéssel érkezzen aznap az iskolába.

Folytatódik a Lázár Ervin Program, melynek keretében a 7. évfolyam szeptember 22-én egy Trendhagyó irodalom órán, a 4. évfolyam pedig a Tücsöklakodalom című koncerten vehet részt a Kőlcsey Ferenc Művelődési Központban, Oroszlányon.

Szeptember 29-én idén is megszervezzük a Saláta parti elnevezésű házi versenyünket. Várjuk a gyerekcsapatok jelentkezését, akik a helyszínen készítik el otthonról hozott összetevőkből saját, édes vagy sós ízesítésű salátáikat.

Ugyanezen a napon (09. 29.) tartja a művészeti iskola a Mihály napi pásztorhagyományokról szóló, néptánc bemutatóval egybekötött előadását.

Szeptember végén ügyességi sportversenyt szervezünk 2-4. évfolyamos gyerekek számára roller, görkorcsolya, kerékpár eszközökkel.

Terveink között szerepel még ebben az időszakban a Bolyai levelezős matematika egyéni és csapatversenyre jelentkezés, és részvétel a területi mezei futóversenyen.

Nyolcadikosaink részére megkezdődik a pályaválasztási folyamat az iskola pedagógusai és szakszolgálat szakemberei segítségével.

Maticsné Szabó-Kovács Ágnes

Majdnem félszáz elsős az iskolában

A nagyobb társak mellett egy híján félszáz első osztályos gyerkőc vett részt augusztus 31-én a Kisfaludy Mihály Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolába ünnepélyes tanévnyitóján. A legkisebbek egy része – mint minden évben – megsebzően érkezett, mások érdeklődve, ámulva nézelődtek a „rengeteg” iskolás és felnőt láttán.

Holnapról indulhat a tanítás, biztos lesz majd olvasás és írás. De főleg a közös játékot várom, meg hogy ki lesz majd a padban a párom! Nincs mit tenni, fogjunk bele, érezzük jól magunkat! Hogy júniusban büszkén mondjuk, boldogabbá tett ez az év sokunkat. Számoljunk hát együtt szépen, 1, 2, 3... Kezdődjön el ez a tanév: 2023! – Maticsné Szabó-Kovács Ágnes versével biztatta az elsőseket a 2.a, majd Magyarits Katalin igazgató szögezte le, hogy továbbra sem elvárás mindenkitől a kitűnő tanulmányi eredmény. A cél az, hogy maximálisan álljatok hozzá a mindennapi feladataitokhoz, kitartással, kellő szorgalommal végezzétek azt.

Ezt várjuk el tőletek mi, és a születek is. Mindent megteszünk azért, hogy ebben támogassunk, segítsünk benneteket. A feladat azonban a tietek. Aki így jár el, bizonyosan elégedetten, nyugodt lelkiismerettel zárhatja majd a tanévet – fogalmazott.

Azt is elmondta, hogy a nyár folyamán látványosan megújult a főépület második emelete, és az új tanévben egy csodálatosan felújított ebédlő várja a diákokat, akiknek csak az a dolguk, hogy meg is egyék az egészséges ételeket. A felújítások, beszerzések döntő része a környei önkormányzat felelősségteljes anyagi támogatásával valósulhatott meg. A tanterületben is történtek változások, Szelőcsei Ferencné elkészítette, Ráczné Wiszt Vilma

nyugdíjba vonult. Az ének-zenét Dégeny Kovács Margit oktatja majd, Józán Tamás magyar nyelvet és irodalmat, Visztné Nagy Ibolya történelmet és német nyelvet.

A kisfaludy-s sálakat, kendőket hagyományosan a végzősök kötötték a kicsik nyakába azzal az igazgatói intelemmel, hogy büszkén fogják viselni, de maximum nyolc éven át...

Mozdítsd meg KÖRNYEzedet
Ragaszkodj az egészséghez!

Henkel KÖRNYE FUTÁS

3. Henkel Környe Futás
2023

A verseny időpontja:
2023. október 21.
(szombat)

A verseny helyszíne:
Környe, Tópart
(Megközelítés a környei Művelődési Ház felől)

Részletek és előzetes regisztráció,
online nevezés a környe.hu nyitó oldalán.

A Környei Polgárőr és Önkéntes Tűzoltó Egyesület hírei

Az elmúlt másfél hónapban egyesületünk tagsága közel 2400 óra polgárőr szolgálatot teljesített. Szolgálatteljesítés közben két állampolgárt kellett az általuk elkövetett szabálysértés, illetve bűncselekmény helyszínén visszatartani, 3 személy esetében a mentőszolgálatot további egészségügyi ellátás kérése miatt értesíteni.

Társágunk legnagyobb rendezvényeinek biztosításában a vértessomlói, a kömlői és a tatabányai polgárőr egyesületek tagjaival láttunk el közösen szolgálatot. Pár esemény a teljesség igénye nélkül: Nemzetiségi és Sörfesztivál, Államalapító Szent István Király tiszteletére tartandó megemlékezések, kömlői Falunap stb.

Egyesületünkben augusztus 18-án délután 6 fős delegáció látogatott el Tardoskudra, ahol a vacsorát követően köszöntötte Beke László polgármester egyesületünk képviselőjével a 110 éve alapított tardoskudai önkéntes tűzoltó egyesületet.

Az idei nyári időszakban a korábbi évekhez képest, majd kétszeresére nőttek a mezőgazdasági és avartüzek. Környe területéről 18, Kömlődről 9 esetben érkezett

segélyhívás. Automata tűzjelző berendezés 5 esetben adott téves jelzést. A kárfelszámolás során a tatabányai, nyergesújfalui hivatásos, az oroszányi önkormányzati és a kecskédi, illetve kocsi önkéntes tűzoltókkal avatkoztunk be.

Augusztus 5-én a Pest Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság kérte megénk önkéntes tűzoltóink, mentőcsoportjainak segítségét a hajnalban lezajló pusztító vihar felszámolásában. Egyesületünk két tagja Szigetszentmiklós és Szigethalom területén hétszer avatkozott be mélyebben fekvő helységekből a víz, kidőlt fák vagy magasból logó idegen-estek eltávolításában. Helyi társadalmi és balesetmegelőző munkánk során Környe közterületeiről 8 esetben magasban leszáradt faágat távolítottunk el, illetve 9 kiszáradt fát vágtunk ki. A nyáron részt vettünk a BD családi napján, két turnusban az AGC, a Grundfos, a Művelődési Ház, illetve az AKICS által szervezett diákok nyári táboroztatásában. Nyertes pályázatok, eszközök, illetve ruházatok beszerzése folyamatban. Együttműködési megállapodást kötöttünk a tatabányai, a vértessomlói és a kömlői polgárőr szervezetekkel.

Popovics Milán

PROGRAMOK ÉS RÖVID HÍREK

TISZTELGÉS AZ ARADI VÉRTANÚK ELŐTT

Községünkben október 6-án, pénteken 14.30 órától tisztelgünk az aradi vértanúk előtt mártírhaláluk 174. évfordulója alkalmából. A református temetőben az általános iskolások ünnepi műsora után Nt. Börzsönyi Kornélia lelképásztor mond emlékező beszédet, majd a jelenlévők elhelyezik az emlékezés virágait és mécseseit a kegyeleti helyen. A környei önkormányzat a község valamennyi lakóját tisztelettel hívja és várja a megemlékezésre!

Idősek Napja

A szép korú, hetven év feletti környeieket köszönti szeptember 30-án, szombat délután 2 órától a Vöröskereszt helyi szervezete az általános iskolában. A program során a vendégeket a Sramli Kings szórakoztatja, majd ízletes vacsorával kedveskednek a szervezők, akik sok szeretettel várják a község szép korú lakóit a hagyományos rendezvényre!

Lovaglás és íjászat a sportpályán

Október 7-én, szombaton újabb állomásához érkezik a Mozdítsd meg „KÖRNYE” zeted programsorozat. Kilenc órától kicsiket és nagyokat egyaránt várnak a szervezők a környei sportpályánál, ahol lehetőség nyílik lovaglásra, s a vállalkozó kedvűek azt is kipróbálhatják, milyen ügyesen bánnak az íjjal. Aki teheti, látogasson el a sportpályára, ahol délig díjmentesen várják a programok az érdeklődőket!

Beiskolázási támogatás

Környe Község Önkormányzata idén is beiskolázási támogatással segíti a tanévkezdést. A támogatásra azon nappali tagozatos diákok és óvodások is jogosultak, akik nem Környén folytatják tanulmányaikat, vagy nem a községben részesülnek óvodai ellátásban.

A támogatás mértéke bölcsődések és óvodások esetében 8 ezer, az általános iskolai tanulmányaikat folytató diákok számára 10 ezer, a középiskolásoké 15 ezer, a nappali tagozatos főiskolások és egyetemi hallgatók esetében 20 ezer forint jövedelemtől függetlenül. A támogatások október 31-éig vehetők át a Polgármesteri Hivatal pénztárában eredeti iskolalátogatási illetve hallgatói jogviszony igazolással hétfőnként 10.00 és 16.00 óra, szerdánként 10.00 és 15.00 óra között, péntekenként 10-től 11.30 óráig. A beiskolázási támogatást óvodások és általános iskolások esetében csak a szülő veheti át.

KADARKÖLYKÖK

Szigetszentmiklós csapat

CSATLAKOZZ HOZZÁNK!

Szindarabok
Gyermek- és felnőtt előadásainkat sorra telt ház előtt mutatjuk be. Változz át a színpadon mesés díszletek között, csodás jelmezekben.

Zenés galák
Ha a zenés színház a szíved csücske, lehetőség lesz színház- és show táncokat tanulni vagy akár énekelni. Nyári koncertjeinken is megmutathatod a tehetséged.

Dramajátékok
Játszva tanulj meg a színészet fortélyait. Igazi csapatot építünk.

Környei lakosoknak és környei iskolásoknak a szakkörök díjtanak.

JELENTKEZZ

Művelődési Ház, KÖRNYE
0630 / 541-09-77
Vezető: Dallos Zoltán,
kadarkatarsulat@gmail.com

Akrobatikus rock and roll tanfolyam

Miért ajánlom ezt a sportot?

- Ritmuszérzék fejlesztése, zenei hallás
- Akrobatika alapok elsajátítása, erősítések
- Koreográfiák tanulása
- Mozgáskoordináció fejlesztése

Páros és lányformációs képzések egyaránt:

- Diákolimpiai felkészítés
- Versenysport lehetősége
- Hobby táncolás

Edzéseik helyszíne és időpontja:

Környe, Művelődési Ház
Csütörtök - 16:00-17:00

Poór Dániel sportedző – elérhetőségeim:

Email: poordaniel2020@gmail.com
Tel.: +36 30/276-5165

„Tájéoló”

címmel nyílik kiállítás
2023. szeptember 22-én,
pénteken 17.00 órakor
a környei Művelődési Házban
(Alkotmány u. 1.)

Megyei Erzsébet és Ballabás János,

nyergesújfalui festőművészek alkotásaiból.

*A tárlatot Mihelike Magdolna,
Nyergesújfalu polgármestere ajánlja
az érdeklődők figyelmébe,
közreműködik a Vackor Óvoda és Bölcsőde
kamarakórusa.*

A kiállítás 2023. november 17-éig tekinthető meg hétköznapokon
10.00 és 17.00 óra között, hétvégén rendezvények ideje alatt.

Apa csak egy van?!

Bohózat két felvonásban október 6-án 19.00 órától a környei Művelődési Házban.

Színpadon:

Gerner Csaba | Gyurity István | Udvarias Katalin | Gosztola Adél
Bodrogi Attila | Zsiga László | Várfi Sándor | Gieler Csaba | Petyi János
Pethő Kincső | Bednai Natália

Egy magas állású főtisztviselő éppen tizedik házassági évfordulójának megünneplésére készül, ahol szigorú erkölcsű apósát és anyósát látják vendégül. A családi idillt egy jó barát rossz hírrrel zavarja meg: váratlan vendég érkezésére hívja fel barátja figyelmét, aki nem más, mint hősünk – családja elől eltitkolt – gyermeke...

ÉS ELKEZDŐDIK AZ ÓRÜLET!

Jegyek 3500 Ft-os áron vásárolhatók, KÖRNYE KÁRTYÁVAL 2500 Ft-ért
hétköznapokon 10.00 és 17.00 óra között.

Művelődési Ház Környe, Alkotmány u. 1. Telefon: 34/473-091, 06 30/646 2147